

R e s p u b l i c a

Giacomo L e o p e r d i /1798 - 1837/:

Velkomyslný není,
 jen žvástá poštile,
 kdo zrozen k zániku a živen strastmi
 dí: "K radosti jsem stvořen!"
 a hnusnou nadutostí
 pokrývá papír knih, a skvělý osud
 a blaženost, jež nezná samo nebe,
 natož náš svět, zde na zemi už slíbí
 lidem, jež jedna vlna
 rozbouřeného moře,
 dech moru nebo pouhý otřes půdy
 zničí anebo smete,
 že po nich ani stopy nenajdete.

N e d o m a n s k ý odletěl do Kanady.

Kapitán čs. hokejového mužstva Václav Nedomanský uprchl do Kanady. Deník "Toronto Sun" uvádí, že do Toronta přiletěl ze Švýcar, kde byl na dovolené. Nedomanský řekl, že do Kanady přiletěl, aby tam sehrál zápasy za jeden kanadský hokejový tým. Kanadská vláda na tuto zprávu zatím nereagovala. Nedomanský přiletěl do Kanady spolu s rodinou.

30. výročí komunistického režimu v P o l s k u.

Redaktor BBC nám zaslal předběžnou zprávu o pondělních oslavách v Polsku. Námětem těchto oslav 30. výročí je hospodářský rozvoj. Po třiceti letech komunismu je dnes Polsko skutečně novou zemí. Ze zemědělského státu, kde jen jedna třetina žila ve městech se stala městská průmyslovělá společnost.

Irvní tajemník Polské sjednocené strany Edward Gierek odjel ve čtvrtek do Gdaňska, aby tam slavnostně otevřel jednu část největšího přístavu pro sypký náklad v Baltském moři. Tato událost symbolizuje průmyslový pokrok na nějž jsou polští předáci nejpyšnější.

Avšak bylo to také v Gdaňsku r. 1970 kde začaly dělnické nepokoje pro zvýšení životní úrovně, které vynesly Giereka k moci. Od té doby se mzdy v Polsku zvýšily o 25%, národní důchod a zahraniční obchod se velmi zvyšuje a po celé zemi se shledáváme s četnými stavebními projekty, avšak za rozkvět a rozvoj se musí platit. Na př. stavební ruch zašel příliš daleko, na dokončení řady projektů nejsou peníze leda, že by vláda chtěla odejmout peníze někde jinde na př. kdyby užila prostředků jimiž chce zvyšovat životní úroveň. Hospodářská prosperita také zvýšila závislost Polska na dovozu z ciziny a tak schodek obchodní bilance vzrůstá dále. Ceny paliva a surovin vzrůstají rychleji než ceny uhlí jež je hlavním polským obnhočním artiklem. Jedním z problémů s kterým se musí Gierekova vláda vypořádat je otázka jak seopatřit spotřební zboží a další bytové jednotky, když ceny na světových trzích stoupají. ~~xxxxxxx~~

Avšak nyní při návštěvě gen. taj. Brežněva se polská vláda bude zabývat oslavami pondělního výročí. Ten den bude ve Varšavě uspořádána velká vojenská přehlídka. Také bude otevřena nová dálnice, hlavní nádraží a slavnostní zakončení obnovy královského zámku.

Plán velkých hospodářských přeměn v S S S R.

Ve svém nedávném projevu gen. taj. Brežněv řekl, že Sovětský svaz plánuje do roku 1990 velké hospodářské přeměny. V listě "Die Welt" se k tomu píše:

Sovětský svaz má být na konci tohoto období nejenom blahobytný ale i mocnější. Mohl by a to je zřejmě Brežněvova nevyslovená myšlenka získat převahu v mocenských materiálních prostředcích, které nepotřebují faktickou moc nad věcí, ale povedou fantastickým skokem dopředu mocensko politickou expanzí Sovětského svazu.

V tom je možno spatřovat novou Brežněvovou doktrinu pro Sovětský svaz. Z toho vyplývá pro Západ? Z počátku proti tomu nemusí nic namítat. Ve světě, kde se hroživou měrou krizová centra množí může být spokojen, že obě supervelmoci s snaží soustředit na vnitřní záležitosti. Navíc jak sami víme sovětské sny o rozkvětu vždycky neuzrají. Právě tak jako Chruščovovi znelaz na konci jeho éry slova o dostižení a předstižení Ameriky až příliš nadneseně a vedla další vůdce Sovětů k lámání hlavy co je na jejich systému nesprávné. Neboť odstup svobodného světa zůstal právě tak velký jako předtím. Konec konců během tolika let by se mohlo leccost změnit, taky mentalita sovětských vůdců.

Hospodářské programy s tak jasnými politickými konsekvencemi nás vedou k otázce co proti tomu chceme postavit? Je samozřejmé, že na Západě pokračuje normální hospodářský vývoj bez onoho politického bubnování, které doprovázejí v zemích socialismu velké činy jakékoliv sklizně na bramborovém poli. Ale nové plány Rusů svědčí o mimořádných záměrech. Musí nás stále nutit do střehu a nedovolují nám nějaký uspávací byznys t. zn. "obchod jako obvykle".

Musíme počítat s možností, že se během 10-15 let poměr sil skutečně může změnit ve prospěch sovětského bloku, pokud se současně nevypneme k politicko-hospodářskému výkonu, mimořádné kvality.

Andrej G r o m y k o 65-letý.

Sovětský min. zahraničí Andrej Gromyko se ve středu dožil 65 let. Deník "München Merkur" k tomu píše:

Nejdůležitější vedoucí zahraniční politiky na světě působí energicky přes 35 letou činnost v nejdůležitějších centrálních sovětské velmocenské politiky. Gromyko měl možnost od roku 1939 sledovat sovětskou politiku, neboť vedl americké oddělení. Má neomezené množství zkušeností, které mu zaručují skoro ke každé mu západnímu partnerovi technickou nadřazenost. Je jakýmsi kompjútrovým mozkiem sovětského zahraničního systému i se svým vlastním proměnlivým archivem. Mnoho západních diplomatů po rozhovoru s Gromykem přiznává, že ho vlastně mají rádi. To v mnoha případech znamená potvrzení kvality.

Zatímco se ministerský předseda Kosygin soustřeďoval na hospodářské otázky a integrační procesy ve východním bloku, byl Gromyko pověřen uskutečňováním nové Brežněvovy západní politiky. Vypracování Moskevské smlouvy o čtyřmocenské dohodě o Berlíně je rovněž i jeho dílem. Úspěchy jež upevnilly posici Sovětského svazu v Evropě se sférou vlivu získanou po II. svět. válce byly odměněny Gromykovým povýšením do nejvyššího stranického orgánu a 16 členného politbyra.

Nicméně je Gromyko v politických kruzích považován za anglofila což se vysvětluje jeho vývojem těsně spjatým s Amerikou. Bylo by proto zcela přirozené, že přeložení těžiště svět. politiky - odstraňování napětí mezi supervelmocemi bylo Gromykem provedeno zvláště aktivně. Nikdy nebyl podezříván z vřelého vztahu k německému prostoru. A navíc našel právě tak v technickém a brilantním Kissingerovi ten protějšek na kterém může měřit své enormní schopnosti. Gromyko není improvizátor jako je Kissinger, ale oba mají stejné schopnosti měřit paletu problémů konfrontací. Přitom publicitu přenechává Gromyko Kissingerovi.

"Svatodušní cesta s T i e c k e m"

Někteří lidé jsou rozmrzení nad chováním československých pohraničnicků a nebo nad šikanováním současných strážců dopravního pořádku v českých městech.

Jde o výrok Wilhelma Heinrich W a c k e n r o d e r a z roku 1793. V následující kursivě vám povíme jak se svému názoru Wackenroder dosáhl.

W.H. Wackenroder narozený r. 1773 v Berlíně patřil se svým přítelem Ludwigem T i e c k e m k prvním německým romantikům. Oba spisovatelé nejenom těsně spolupracovali, ale napsali společně i román "Cestování Franze Stenwalda" a skutečně spolu podnikali na svou dobu dlouhé cesty. V r. 1793 se o svatodušních svátcích vypravili do Čech. Z tohoto veselého putování vznikla později knížka pod názvem "Svatodušní cesta s Tieckem", která je kratochvilným cestopisem českých krajů. Přátelství obou básníků přerušila předčasná smrt Wilhelma Heinricha Wackenrodera ve věku 25 let.

Cesta do Čech proběhla ovšem v bujně náladě, kterou nemohla narušit ani byrokratická konženost úředníků s nimiž přišli do styku. Hlavně pak na zemských hranicích jim dva akcizáci prohlédali kufry tak důkladně, že je museli pracně znovu balit. Velké potíže měli i se svými latinskými pasy, kterým strážce hranice nerozměl, že je nakonec odmítl přes hranici pustit.

Nepřipomíná vám to vážení něco velmi podobného v časech docela současných? Něco se ovšem přece jen změnilo. Wackeroeder a Tieck si tehdy, věděli rady, zašli si dvě míle lesem a přišli do Čech na černo aniž by je někdo zdržoval. A taťka ovšem jakákoliv podobnost s dnešními poměry končí, není-liž pravda. Deutsche Welle.

" Z á m ě n a ".

Řekněme si něco o knize českého spisovatele a scenaristy Karla Frydrych a. Frydrych byl jedním z prvních scenaristů českosl. televize. Režiroval řadu dokumentárních filmů. Nakonec pracoval jako vedoucí redaktor Nakladatelství dětské knihy. Po příchodu sovětských vojsk odešel Karel Frydrych do zahraničí. Humeristické povídky, z kterých se skládá jeho první kniha vydaná v exilu byly původně vydány pro rozhlas a autor je také sám četl. Inspirovány jsou hlavně československými událostmi i autorovými zkušenostmi v zahraničí. A nyní jedna z kratších povídek se jménem "Záměna".

Jednou koncem dubna se Václav Babka rozčílil. A to tak převelice, že to vzhledem k jeho malému vzrůstu a 90 kilům živé váhy vypadalo na infarkt. Klátil pěstí do stolu skříčel na celý stranický výbor:

"To je skandál. Já vám něco povím soudruzi od plic. Mlčel jsem, když mi vzali Stalina a Gottwalda. Disciplinovaně jsem držel hubu, když odstraňovali Novotného, všechny postupně zkritizovali jednoho po druhém, ale že teď odstavili i Dubčeka.... Pánové, to už předsahuje všechny meze. Kde to vlastně jsme, a co vlastně jsme?"

Sáhl do kapsy pro stranickou legitimaci. "Desetiletí jsem jen onýbal páteř, mám ji pružnou jako štangli cucavého pendreku. Všechno má své meze, soudruzi. Koje víra i důvěra. Račte si vzít tuhle tu věc zpátky. Vystupuju ze spolku na oblbování lidí."

Hodil na stůl legitimaci, zvedl se a odcházel. "Rozmysli si to Václave!" volali zamím. "Copak to jde člověče, přestříznout jen tak mirnix-tirnix šňůru s línem rodné strany?" "Po tolika letech? Abys na to nedoplatil. Buďeš listovat..."

"Ale víte co pánové, vlezte mi na záda!" opáčil.

Přes noc se uklidnil. Ráno ho opustila bojová nálada a začal v něm hlodat červ pochybnosti. Vystoupit ze strany - no prosím, to by ještě šlo i když ho to bude stát funkci vedoucího oddělení vakuové techniky. Spadne sice do nižší platové třídy, ale na druhé straně se zbaví odpovědnosti. Něco za něco. Ale tu větu o oblbování lidí, ne, ne tu říkat neměl. Jako nsdávka by se to mohlo dříve či později dostat před prokurátora. Řekne se že hanobil socialistické zřízení a že je odjakživa zakuklený nepřítel, který právě tenkrát odhalil svou pravou tvář. Koli krát už věci obrátili takhle naruby. Nebylo by to po prvé ani naposled. Dostal strach. Uvědomil si, že mu táhne na padesátku, nikdy se už nedočká rehabilitace, nebo možná jako kmet. Je vlastně už předem odsouzený a pohřbený zaživa. Řekl si mám tady nějaký závazky - nemám. Jsem rozvedený, děti mám odrostlé, nikoho nepoškodím. Když už jsem do toho bouchl, ať to alespn pořádně zaduní. Když už mám přijít o všechno ať alespn za to mám banány a pomeranče. A... odjel na Západ. Trochu se toho bál, to je jisté, nevěděl jak ho přijmou. Třeba řeknou - vy chcete politický asyl a stal jste se komunistou už za války. Třeba se ho zepatjí, jak to bylo tenkrát ve 52 s tím Markem. Třeba mu připomenou - víte, že ho na základě vašeho špatného kádrového posudku vyhodili z práce a že pak vydělával necelých 800 měsíčně a nedokázal uživit rodinu i když jeho manželka pracovala a tak se jednou opil a v noci si pustil plyn. Ctrávil sebe, manželku a obě děti. C kanárkovi v kleci ani nemkuvě. Novinář z toho udělali nešťastnou náhodu...prý neopatrnost. Ale jakpak to bylo doopravdy pane Babkaas? A copak ta Sedláčková, no vzpomínáte si. Přišla za vámi a chtěl-sa lehčí práci a to jste věděl, že je celá nalomená po tuberkulose. Nasliboval jste jí kde co, ale když odešla tak jste řekl: "Tahle a lehčí práci, jen ať maká její fotr byl živnostník!" Protože lehčí práci jste přiděloval jen soudruhům, aby vás zvolili do výboru. Sedláčková zatím ulehla, přechlila ji do trvalé invalidity, brala 400,- měsíčně a čekala dky umře. Ona six to donce přeje pane Babka. No jakpak si to srovnáte se svojí žádostí o asyl. Nic takového se však nestalo. Ani u asylového soudu, ani později. Dostal uprchlický pas. Nový svět kolem něho měl nejspíš jiné starosti a jiné zájmy. Snad ten svět taky věděl, že odpouštět se musí a dávat šanci. Protože heslo oko za oko, zub za zub vede k tomu, že těch očí a zubů se zničí miliony. Pan Babka byl překvapen i tím, že dostal be Würzburgu byt a dobrou práci. Dokonce si při ní přišel

na slušné peníze. Němčina mu sice dělala potíže, ale on uměl hlavně počítat, to zas uměl, dobře. Postupně se uklidnil zbavil se nočních můr a začal vychutnávat život včetně banánů a pomerančů. Jenže jak narůstal čas probouzel se v něm zvláštní nepopsatelný pocit. Měl dojem jako by se ... vyprazdňoval. Jakoby cosi ztrácel. Nevěděl co i když o tom sebevíc přemýšlel. Bylo to však v něm, kdesi hluboko v jeho mysli, on se toho nemohl zbavit. V práci ho to zpravidla přešlo, bavila ho a rozptylovala, ale po večerech zjemná v sobotu a neděli to bylo přímo nesnesitelné. Bloumal v bytě z místa na místo, přepínal televizní stanice, zapínal a vypínal radio, otvíral knížku a zase ji zavíral, seděl jako na trní. Prázdnota v jeho duši působila jako výběva a ten stav se neustále zhoršoval. Až mu jednou jeho soused na pracovišti bodrostí přetékaající muž v jeho věku řekl:

"A co vy vlastně děláte po večerech, kamaráde. Proč někdy nepřejdete mezi nás do Hospody u hroznu. My se tam scházíme a je tam veselo."

"Kdo je to my," zeptal se pan Babka lámanou němčinou.

- "Pch, my jsme my, to by jste musel vidět a slyšet. Ale jak jsem Vás za ten rok poznal určitě by se vám mezi námi líbilo."

- "Jo, myslíte."

- "No jistě, vy přece nejste z těch, kteří myslí jen na sebe. Vy nejste nějaký zatracený buržoust." "Láte smyšl pro celek a taky pocit odpovědnosti."

Taková řeč panu Babkovi zalichotila. Úderem blesku pochopil, že to co mu chybí je právě angažovanost. Chybí mu spojení s lidem. To vyvolává v jeho nitru pocit prázdnoty. Postrádá kolektiv, národ, soudružské poplácávání. Nelze žít ve skleněné věži byt přeplněné blahobytem, nelze žít na tučném bydlu a tvářit se jako by nic jiného neexistovalo. Příští neděli se u hroznu objevil. Usedl ke stolu mezi chlapy stejného ročníku a jeho bodrostí přetékaající soused z pracoviště mu objednal tuplák piva.

- "Tak na zdraví" řekl chlapík v čele stolu, "na naše zdraví, předvoj národa. To nic kamarádi, že je nás hrstka, nikoliv množství kvalita rozhoduje."

A všichni se napili.

Babka se narovnal v zádech, řeč tak důvěrně známá z domova o úloze národního předvoje naplnila jeho srdce blahem. A stal se jedním velkým uchem, když předseda hovořil:

"Oni nás pomlouvají. To nic kamarádi, my víme svý. A systém s více počtem politických stran, tím nelze nic dokázat. Demokracie je shnilá od kořenů. To může spasit jen jeden světový názor, společný káeft a tedy jen jedna strana. A to je ta naše".

- "Správně, správně" neudržel se Babka. "Jedna strana to je moje řeč".

- "Na tvé zdraví kamaráde, máš správné názory", řekl předseda a zvedl tuplák. Číšník se mohl uběhat, pili, pili, rokovali, tváře se zbarvovaly do ruďa a do nachova. Duše pana Babky pokud vůbec nějakou měl stoupala k oblakům a vznášela na pánštářích spokojenosti. Naši soudruzi doma degenerovali, opustili platformu správné cesty a dali se na oportunistus. A taky si říkal - už dlouho jsem neviděl pohromadě tolik správných soudruhů. Kdepak, nejlepší školou revolucionáře je život sám. To nelze popřít. Kapitalistova knuta, hlad a bída a sociální nejistota to je ta správná cesta k pochopení. No například já. Žáju si snad dobře, můžu si za 1.500 marek měsíčně koupit na příklad jachtu nebo hotel. To si můžou koupit za mý mozol, leďa nějaký buržousti. Ale já vám říkám i na naší ulici bude jednou svátek. Ukážeme lidem tu správnou cestu a kdo s námi nebude chtít jít, tomu dáme přes držku. Vrchní, tuhle ruďdu platím já.

Byl však upozorněn, že za 5 minut nastane uzavírací hodina. Smířil se s tím a spolu s ostatními se vypoťcel na ulici. Ještě si s nimi zazpíval bojovou píseň, jejímž slovům sice nerozuměl, ale která zněla jeho uším revolučně. Cbjal jednoho po druhém a začal hledat správný směr k domovu.

- "Jeden lid, jedna strana, jedno vedení", povykoval. "Výběrová organizace, dejme se na pochod".

Za rohem dostal z ničeho nic ránu do hlavy. Zatmělo se mu před očima a s chropitívým: "I kdyby padl, všickni, vstanou noví bojovníci" se poroučel k zemi.

Když se probрал na nemocničním lůžku, viděl nad sebou jakýsi skloněný obličej. Čísi ruka ho poplácávala po tváři a ženský hlas opakoval:

- "Proberte se, notak se proberte. A dýchejte z hluboka, dostanete z těla tu narkozu. Klid jen klid, nebylo to nejnhorší, čtyry štychy na temenu, brzy se vám to zahojí. Slyšíte teď už nesmíte spát."

řišel k sobě. Látožně se zvedl na lokty a zepřel se:

"Co to bylo, kdo mi to udělal?"

Sestřička pokrčila rameny. "Jo, milej zlatej s něčím takovým musíte počítat, když chodíte na schůze bejvalejch nácků". "Lidi jsou po takových zkušenostech dvojnásob citliví, to víte to se nesmíte divit".

- "Ježíšmarja ne, to není pravda", Babka povážlivě zbledl. "To nemůže bejt pravda. Slyšel jsem co říkali a musím odpovědně prohlásit, že se ~~xx~~ to s tím doma úplně shoduje. Po 25 letech aktivní stranický práce musím přece poznat co a jak Ježíšmarja to snad ne, proboha ne. Ježíšmarja taková shoda, taková shoda."
A hrůzou omálel.